

Beszámoló

Az *Az angyalok is meghalhatnak* (Angels Deserve to Die) című kísérleti filmtervvel pályáztam a Communitas Alapítvány 2025-ben meghirdetett Alkotói Ösztöndíjára. Az ösztöndíjnak köszönhetően az elmúlt évben elegendő időt tudtam fordítani a filmterv bővítésére, megerősítésére, kutatásra, valamint egyéb kreatív projektekben való részvételre. A támogatás kisebb részét az alább felsorolt mellékprojektekre fordítottam, nagyobb részét pedig félretettem a készülő film forgatókönyvének fejlesztésére, emellett saját kamera és objektív vásárlására is gyűjtöttem. Korábban nem tudtam megengedni magamnak ilyen eszközöket: a Sapia EMTE felszerelését használhattam, később pedig munkahelyi és baráti segítséggel jutottam hozzá technikához. A támogatás így abban is segített, hogy függetlenebbé válhassak, saját felszerelést használhassak a jövőben.

Az elmúlt évben a pályázott film megvalósítása érdekében forgatókönyv-fejlesztéssel és előkészítéssel foglalkoztam. A történet egy helyszínen játszódik, és hosszú keresés után sikerült megtalálnom a megfelelőt. A film több perspektívaváltással dolgozik, ezért több szereplőt és karaktert kellett részletesen kidolgoznom, mélyen beleástam magamat egyikbe-másikba. Ez a folyamat összetettebbnek és időigényesebbnek bizonyult, mint azt előzetesen gondoltam. Emiatt végül elvettem azt a korábbi elképzelésemet, hogy forgatókönyv nélkül dolgozzam, és visszatértem a hagyományos, tanult módszerhez. Ekkor vált világossá számomra az is, hogy a filmnek hosszabbnak kell lennie, mint a tervezett 60 perc.

Időközben az is körvonalazódott bennem, hogy különböző népi babonákat építek be a filmbe, rejtett módon. Ezek célja, hogy a beszéd nélküli jelenetekben a csendet kiegészítve többretegű kommunikációs eszközként működjenek. A forgatókönyv fejlesztése során ilyen babonák után érdeklődtem és kutattam. Emellett szereplőket és a kulcsfontosságú stábtagnak kerestem meg, hogy a továbbiakban közösen dolgozhassunk.

Mivel az utóbbi időszakban azt éreztem, hogy az ötletem túlnő az eredeti kereteken, úgy döntöttem, a továbbiakban a film hosszú távú megalapozására koncentrálok. Ennek érdekében producer bevonását tervezem, valamint forgatókönyv-fejlesztő workshopokra és alkotótáborokba jelentkezem.

A támogatás lehetővé tette, hogy más kreatív projektekre is időt fordítsak, amelyek közül néhányat kiemelnék.

Egy kedves barátommal társultunk, közösen elkezdtünk dolgozni egy celluloidra forgatott kísérleti film megvalósításán. A nyár és az ősz folyamán több próbaforgatást is lebonyolítottunk, amelyek költségeihez részben a támogatásból járultam hozzá.

Egyetemi éveim alatt sokszor vállaltam kisjátékfilmekben gyártásvezetői pozíciót, és mivel ezen terület iránti érdeklődésemet nem szerettem volna elhanyagolni, részt vettem saját egyetemi intézményemen kívüli projektben is ebben a szerepkörben. Ehhez több napot, illetve hetet kellett kivennem a munkahelyemről, amit a támogatás tett lehetővé. Különösen értékes tapasztalat volt számomra, hogy új emberekkel dolgozhattam együtt, többek között bukaresti diákokkal is, így szakmai kapcsolataimat is bővíthettem.

2025 nyarán meglepetésemre arról értesültem, hogy a németországi Cottbus Film Festival vetítené egy korábbi filmemet, a *Kedves órákat* a Transylvanian Shorts programban. Ugyanezen a fesztiválon vetítették a *Drakula halála* című, celluloidra forgatott némafilmet is, amelynek ötödik fejezetét, a *Drakula merényletét* rendeztem. A fesztiválon lehetőségem volt képviselni ezt a közös munkát is a film producerével és az utolsó fejezet rendezőjével együtt. Bár ez nem közvetlen alkotói tevékenység volt, mégis fontos tapasztalatnak tartom: lehetőségem nyílt utazni, kapcsolatokat építeni, valamint nemzetközi közegben bemutatkozni és beszélni a munkámról. Ebből a lehetőségből következett, hogy a berlini Román Kulturális Intézet „Titu Maiorescu” Galériája a Berlinale International Film Festival ideje alatt megrendezett *Playlab #2 – Love, Fear, and Other Rituals. Romanian Film & Art Lounge* program keretében az én munkámat is beválogatta a kiállítás anyagába.

Össességében az elmúlt év tanulságos volt számomra: tapasztalatot szereztem, tovább bővíthettem a filmkészítéssel kapcsolatos tudásomat. A támogatás nagyban hozzájárult ahhoz, hogy függetlenebbé váljak, saját magam irányíthassam, mikor, mit szeretnék kezdeni ötleteimmel. Emellett lehetőséget ad arra is, hogy professzionális környezetben fejlesszem tovább a filmtervet. Időt nyertem általa, és olyan célokhoz kerültem közelebb, melyek korábban anyagi okokból lehetetlennek tűntek.

Kolozsvár
2026. március 28.

Tisztelettel,
Orbán Orsolya